

[Harald Nielsen.]

Naturligvis måtte vi gøre opmærksom på, at der forelå en gentlemanaftale om, at de tre partier, der havde lavet denne spærregel, også måtte være enige om, hvis den skulle ændres, hvorledes det skulle ske. Nu siger socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Per Hækkerup, at det altid kan være undergivet diskussion, hvor længe en sådan aftale gælder. Ja, det ved jeg ikke; der blev ikke dengang sat nogen tidsfrist; der blev ikke dengang, så vidt jeg erindrer, sagt noget til os om, at denne aftale var noget, der kun skulle gælde for et vist stykke tid, men ikke længere tid fremover. Det skal jeg imidlertid ikke fortabe mig yderligere i. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup siger, at da vi kom til forhandling om en ændring, havde venstre ikke noget imod at gå over til en procentregel i stedet for reglen om de 60 000 stemmer. Det er også rigtigt, at vi tilbød, at hvis man ville stryge den mærkelige bestemmelse om, at hvis et parti i to af områderne har opnået gennemsnitsstemmetallet for et mandat, er der adgang til at få del i tillægsmandaterne. Jeg har aldrig været begejstret for denne regel; det er en mærkværdig ordning at sige, at først sætter vi et tal på 60 000 — nu et procenttal — og hvis det ikke lykkes for jer ad den vej at få tillægsmandater, skal I have en chance i valglotteriet, så I eventuelt kan få dem lidt billigere. Jeg syntes, det var rimeligt, hvis man endelig skal ind på en procentregel, at man ganske simpelt sagde: hvis I kan tage et kredsmandat et sted i landet, har I adgang til tillægsmandater; hvis I kan tage 2 pct. af de stemmeberettigede, har I også adgang til tillægsmandater. Det var i hvert fald en ændring, som vi meget gerne havde været med til.

Som sagt, jeg skal ikke ved denne lejlighed holde nogen lang tale og genoplive den diskussion, vi har haft om betimeligheden af en spærregel og alt, hvad der knytter sig dertil. Jeg skal ganske kort sige, at vi ikke kan være med til den deling af

lovforslaget, som nu finder sted, og vi kan heller ikke være med til at gennemføre den spærregel, som man nu foreslår. Vi synes, man skulle holde sig til det tilsagn, man gav ved første behandling, og give god tid til en gennemgang af hele valgloven, så vi kunne få en revision, der kunne tiltrædes fra alle sider forhåbentlig, og som helt afskaffede tillægsmandaterne, hvorved den spærregel, som vi nu har, ville blive overflødig.

Poul Sørensen: Også inden for det konservative folkeparti vakte det stor forundring, at man nu ville presse en ændring af valgloven igennem, som vi overhovedet ikke kan se har nogen berettigelse på nuværende tidspunkt.

Ved første behandling drøftede vi valgloven ud fra det synspunkt, at vi selvfølgelig ønskede at medvirke til den 21 års valgretsalder. Det er klarlagt igennem, og alt det andet stof kunne så ligge tilbage til en virkelig grundig undersøgelse. Ganske ejendommeligt skete der så en vending under udvalgsbehandlingen. Den socialdemokratiske ordfører ved første behandling havde klart og tydeligt angivet sit standpunkt, der vel var så stærkt, som man overhovedet kunne forlange det, men nu viser det sig, at den socialdemokratiske del af udvalget vil støtte de ændringsforslag, som de mindre partier har fremført, om en ændring af den nugældende spærregel.

Jeg skal om selve dette princip henvise til de synspunkter, jeg på mit partis vegne gjorde gældende ved lovforslagets første behandling, men jeg vil dog gerne stille det spørgsmål til den ærede nuværende ordfører for socialdemokratiet: hvad er motiveringen for, at man har forladt det oprindelige standpunkt? Må jeg ud af det, der er sket, drage den konklusion, at socialdemokratiet som parti har ændret standpunkt og også fremefter vil være at finde på den linje, som kræver en blidere form, en lettere måde at komme i betragtning på, når det gælder fordelingen af tillægsmandaterne?